

**VÝCHOVNÝ ÚSTAV, DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, ZÁKLADNÍ ŠKOLA, STŘEDNÍ
ŠKOLA A ŠKOLNÍ JÍDELNA HOSTOŮŇ, CHODSKÉ NÁMĚSTÍ 131**

Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků

Úvodní ustanovení

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí a žáků (dále jen „žák“) ve školském zařízení (dále jen „škola“) má výkon dohledu nad činností dětí mimořádný význam. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci i úkoly dohledu nad dětmi školského zařízení stanoví obecně závazné právní předpisy.

Článek 1

Předmět a rozsah úpravy

Tento metodický pokyn stanoví postupy vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve Výchovném ústavu, DDŠ v Hostouni.

Článek 2

Předcházení rizikům

1) Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků:

- při vzdělávání a výchově (dále jen „vzdělávání“),
- při činnostech s ním přímo souvisejících a
- při poskytování školských služeb.

K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména:

- možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou
- zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

2) Škola je při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinna přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

3) Ředitel školy vydal vnitřní řád a školní řád, který upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména

- a) dodržovat vnitřní řád, školní řád, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- b) plnit pokyny zaměstnanců škol vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

Omezení pro činnost žáků

- 1) Při vzdělávání žáků (odborný výcvik žáků na střední škole nebo praktický nácvik činností dětí pracovně výchovné skupiny) jsou mladiství žáci zaměstnáváni pouze činnostmi, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji a je jim poskytována při práci zvýšená péče.
- 2) Na žáky se při odborném výcviku na střední škole nebo praktickém nácviku činností dětí pracovně výchovné skupiny vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- 3) Škola dodržuje zákaz prací a pracovišť platné pro ženy a zákazy prací mladistvým a podmínky, za nichž mohou mladiství tyto práce výjimečně konat z důvodu přípravy na povolání.

Zdravotní předpoklady

- 1) Pro účast na některých vzdělávacích činnostech školy, například:
  - sportovních a tělovýchovných akcích,
  - výuce plavání nebo
  - lyžařském výcviku,

se vyžaduje zdravotní způsobilost, kterou svým podpisem stvrzuje registrující praktický lékař pro děti a dorost, který má uzavřenou smlouvu se školským zařízením o poskytování péče a služeb.

2) Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích podle odstavce 1.

Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému pedagogickému pracovníkovi.

Článek 6

Uvolňování žáků z vyučování

1) Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Konkrétní podmínky, za nichž lze uvolnit z vyučování žáka, stanoví školní řád.

2) V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Článek 7

Osobní ochranné pracovní prostředky

Osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen "ochranné prostředky") se žákům poskytují při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, pokud to vyžaduje ochrana jejich života a zdraví (odborný výcvik, praktický nácvik činností). Škola je žákům poskytuje podle vlastního seznamu, zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek na pracovišti. Škola dbá, aby ochranné prostředky byly v použitelném stavu, a kontroluje jejich užívání.

První pomoc a ošetření

1) Škola zajistí:

- aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních,
- odpovídá za vhodné rozmístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením,
- zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni žáci a všichni zaměstnanci školy,
- na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných a nemocných,
- o provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy i žáky.

2) Podle závažnosti úrazu a s ohledem na věk zraněného žáka, případně další okolnosti, zajistí škola jeho doprovod do zdravotnického zařízení a zpět nebo domů nebo do zařízení. O události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonného zástupce žáka. Doprovodem může být pouze zletilá osoba, osoba plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole.

3) Opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu.

Poučení žáků

1) Škola zajistí, aby žáci byli poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vzdělávání nebo v přímé souvislosti s ním. Žáky zároveň seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu (například nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany, nálezy nebezpečných předmětů apod.). Dále žáky seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pokud se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště a průběžně také s ustanoveními školního řádu, vnitřního řádu, provozních řádů vyjmenovaných učeben a úseků (viz příloha tohoto dokumentu) a s dalšími opatřeními školy, jež mohou mít bezpečnostně preventivní význam.

2) Dokladem o provedeném poučení je záznam „seznámení a poučení žáků“, který je součástí třídní knihy nebo deníku výchovné skupiny. Poučení provádí třídní učitel nebo kmenový vychovatel (není-li uvedeno jinak)

3) Žáky, kteří nebyli v době poučení přítomni, je třeba v nejbližším vhodném termínu poučit.

1) Poučení na začátku školního roku

Seznámení s vnitřním řádem školského zařízení

- Žáci jsou seznámeni s vnitřním řádem Výchovného ústavu, DDS, ...Hostouň. Žáci jsou povinni dbát pokynů a předpisů z tohoto řádu vyplývajících.

Seznámení se školním řádem

- Žáci jsou seznámeni se školním řádem a klasifikačním řádem. Žáci jsou povinni dodržovat školní řád.
- Žáci jsou povinni dbát předpisů a pokynů bezpečnosti a ochrany zdraví se kterými byli seznámeni a to na všech akcích pořádaných školou (Výchovným ústavem, DDS v Hostouni) i v době mimo platné vyučovací jednotky.
- Žáci jsou povinni plnit pokyny všech pedagogických pracovníků a to na základě vydaných právních předpisů a školního řádu.

Poučení o bezpečném chování

Všichni žáci se při pobytu ve škole i mimo školu chovají tak, aby neohrozili zdraví své, zdraví svých spolužáků, pedagogických pracovníků i všech ostatních občanů.

• **Chování v šatně (příchody, odchody).**

- Po příchodu do školy je žák povinen se v šatně přezout a odložit svršky před svým vstupem do třídy.
- Žáci užívají přezůvky po celou dobu svého pobytu ve škole.
- Přezůvkami se rozumí pantofle s gumovou podrážkou, které nekloužou. Ostatní přezůvky jsou zakázány.
- Všichni žáci se v šatně zdržují pouze po nezbytně nutnou dobu a vždy pod dohledem pedagogického pracovníka.
- Odchody ze školy či za jiným účelem jsou v šatně vždy pod dohledem pedagogického pracovníka.

• **Chování na chodbách a schodištích.**

- Žáci chodí na chodbách a na schodištích po pravé straně.
- V případě, že je schodiště mokré (po úklidu) je nutné dbát zvýšené opatrnosti (případně pokynů uklízečky), stejně tak i v případě údržby chodby.

• **Chování ve třídě.**

Žáci se chovají v souladu se školním řádem. Dbají předpisů a pokynů bezpečnosti a ochrany zdraví se kterými byli seznámeni. Je zakázáno poškozovat a odcizovat školní majetek. Bez pokynu vyučujícího žáci se školním majetkem nemanipulují. Během přestávek žáci dbají pokynů učitele konajícího dohled nad žáky. Po odchodu ze školy (po poslední vyučovací hodině) jsou žáci povinni uklidit si své pomůcky, zvednout židle, umýt tabuli, zavřít okna (dle rozepsaných služeb) – zodpovídá učitel, který má v dané třídě poslední vyučovací hodinu.

- **Chování v jídelně.**

Žáci se chovají v souladu se školním řádem. Dbají předpisů a pokynů bezpečnosti a ochrany zdraví se kterými byli seznámeni. Je zakázáno poškozovat, odcizovat školní majetek. Bez pokynu vyučujícího žáci se školním majetkem nemanipulují. Při výdeji jídla (svačina, oběd) se žáci řídí pokyny vyučujících. V kompetenci vyučujícího je rovněž zasedací pořádek žáků.

- V době mimo vyučování se žáci nesmí zdržovat v prostorách školy bez dohledu učitele, provozních pracovníků nebo vedoucího zájmového útvaru.
- **Platí přísný zákaz přinášet do školy věci, které nesouvisí s vyučováním.**
- **Platí přísný zákaz zasahovat do elektrických zařízení všeho druhu.**
- Žáci jsou poučeni o chování na veřejných komunikacích (bezpečný pohyb na veřejných komunikacích).
- Žáci jsou seznámeni s projevy sociálně-patologických jevů a poučeni s obsahem prevence v této oblasti (*zdroj : Metodický pokyn k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních*).

- **První pomoc a úrazy**

- Žáci jsou seznámeni se zásadami poskytování první pomoci.
- Žáci jsou seznámeni s důležitými telefonními čísly (tísňové linky). Tabulka s těmito čísly bude umístěna ve třídě na nástěnce.
- Důležitá telefonní čísla (hasiči 150, 112, lékařská záchranná služba 155, policie ČR 158)
- Žáci jsou seznámeni s vybavením lékárníček první pomoci a s jejich umístěním ve škole.
- Žáci jsou seznámeni s postupem hlášení úrazů. Každý úraz, zranění nebo nehoda během vyučování (i během mimoškolních aktivit) jsou neprodleně hlášeny vyučujícímu nebo jakémukoliv pracovníkovi školy.

1.1. Požáry a jiné mimořádné události

- Žáci jsou seznámeni s nebezpečím vzniku požáru (kouření, nedbalost, elektrické spotřebiče).
- Žák, který zpozoruje požár nebo jinou mimořádnou událost je povinen tyto skutečnosti neprodleně ohlásit vyučujícímu nebo jakémukoliv pracovníkovi školy.
- Požární poplach vyhláší pověřený pracovník školského zařízení nebo jiný pracovník školy voláním „HOŘÍ“.
- Žáci jsou povinni uposlechnout pokyny vyučujících a okamžitě opustit objekt školy do prostoru před budovou školy dle pokynu vyučujícího.
- Směr únikových cest je značen směrovými zelenobílými šipkami.
- Žáci jsou upozorněni na možná nebezpečí v případě nálezů neznámých či dokonce nebezpečných předmětů. Jsou poučeni o okamžitém ohlášení této skutečnosti vyučujícímu nebo jakémukoliv pracovníkovi školy. Je zakázáno s těmito předměty manipulovat.

2. Poučení před první vyučovací hodinou

Provádí se u předmětů tělesná výchova, pracovní vyučování, práce s počítačem, informatika a výpočetní technika, odborný výcvik.

Poučení provádí vždy vyučující daného předmětu.

- **Žáci jsou seznámeni s provozními řády odborných učeben a úseků (viz příloha).**
- **Žáci jsou upozorněni na zvýšenou možnost ohrožení života nebo zdraví**
  - práce na náradí v tělocvičně, práce s nástroji, s náradím, se stroji, práce s elektrickými spotřebiči.
- **Žáci jsou povinni obecně dbát zvýšené opatrnosti.**
- **Žáci jsou poučeni o používání vhodného oblečení a obuvi jednotlivými vyučujícími** předmětů tělesná výchova, pracovní vyučování a odborný výcvik.

3. Poučení před prázdninami

- Žáci jsou poučeni o chování na veřejných komunikacích (bezpečný pohyb na veřejných komunikacích, jízda na kole, technický stav jízdního kola, dopravní kázeň).
- Žáci jsou poučeni o nebezpečí vzniku požáru (kouření, nevhodná manipulace s ohněm, zábavná pyrotechnika).
- Žáci jsou poučeni o nebezpečí koupání na místech pro žáka neznámých.
- Žáci jsou poučeni o škodlivých vlivech alkoholu, kouření a drog.
- Žáci jsou poučeni a upozorněni na možná nebezpečí v případě nálezu neznámých či dokonce nebezpečných předmětů a na manipulaci s nimi. Žáci jsou poučeni jak se v těchto situacích zachovat.
- Žáci jsou poučeni o možných dalších nebezpečích (pohyb ve výškách, zvířata apod.).

Poučení provede třídní učitel, včetně záznamu do třídní knihy před každými prázdninami.

4. Zakázané činnosti

- Žáci nesmí přinášet do školy věci, které nesouvisí s výukou.
- Žáci nesmějí vyklápat okna, vstupovat do oken a pokřikovat z nich.
- Žákům je zakázáno vystupovat do výšek (na židle, lavice, stoly a jiná zařízení).
- Žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči bez dozoru vyučujícího.
- Žákům je zakázáno sahat na vypínač mokřýma rukama.
- Žákům je zakázáno házet jakýmkoliv předměty.
- Předměty ostré nebo s ostrými hroty (kružítka, nůžky apod.) používají žáci pouze ve vyučování vždy pod dozorem vyučujícího.
- Žákům je zakázáno ve škole, v jejím okolí i na mimoškolních akcích užívat, přechovávat a distribuovat návykové látky (alkohol, cigarety, drogy, léky). Předepsané léky lékařem jsou vydávány žákovi pouze pedagogickým pracovníkem.
- Při praktických, sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví je zakázáno používat nevhodné ozdobné předměty (prsteny, náramky, hodinky, náušnice, pearcing, ozdobné kroužky apod.).
- Projevy rasismu a šikany jsou zakázány. Prokázané projevy budou řešeny příslušnými výchovnými opatřeními a budou vyvozeny příslušné sankce v souladu se školním řádem a vnitřním řádem školského zařízení (*zdroj : Metodický pokyn MŠMT k prevenci řešení šikanování mezi žáky škol*).

Dohled nad žáky

1) Škola je povinna vykonávat podle zvláštních předpisů nad nezletilými žáky náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad žáky také výchovné působení (dále jen "dohled"), a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dohledu rozhoduje ředitel školy. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumovému rozvoji (vyspělosti), dopravním a jiným rizikům. Ředitel školy pověří dohledem pedagogického pracovníka, stanoví rozvrh dohledu nad žáky a vyvěsí ho na takovém místě, aby bylo možno při kontrolní činnosti snadno rozpoznat, který pedagogický pracovník dohled koná. Během mimoškolní činnosti koná dohled pedagogický pracovník dle rozpisu služeb.

2) Pedagogický pracovník koná dohled nad žáky ve škole před vyučováním, po vyučování, o přestávkách mezi dvěma vyučovacími hodinami, podle potřeby při přechodu žáků z jedné budovy školy do druhé budovy školy, do školní jídelny apod. Při zajišťování dohledu nad žáky se postupuje podle rozvrhu dohledu. Dohled začíná 10 minut před začátkem vyučování.

3) Dohled nad žáky ve školní jídelně zajišťují ped. pracovníci podle stanoveného rozvrhu.

4) Při akcích mimo školu koná dohled sloužící nebo pověřený pedagogický pracovník.

5) Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dohled konat vedle pedagogických pracovníků jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům. Ve výjimečných případech mohou konat dohled nad žáky společně s pedagogickým pracovníkem i rodiče. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dohled.

6) Pedagogičtí pracovníci vykonávají podle pokynů ředitele dohled i mimo školu, např. při kurzech, exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů, při účasti na soutěžích, přehlídkách popřípadě při jejich přípravě a na jiných akcích organizovaných školou.

(7) Při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, dodržují žáci předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a předpisy o požární ochraně platné v těchto objektech. Žáci dodržují stanovený režim dne a pokyny vydané pro dobu nočního klidu. Za seznámení žáků s těmito pokyny a za kontrolu jejich dodržování odpovídá vedoucí akce nebo jím určený pedagogický pracovník. Vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu.

Zvláštní pravidla při některých činnostech

1) Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při některých činnostech dodržována další zvláštní pravidla. Je tomu tak zejména při výuce:

- některých odborných předmětů se zvýšeným rizikem ohrožení zdraví a života,
- při výuce tělesné výchovy,
- koupání a výuce plavání,
- lyžařském výcviku,
- sportovních a turistických akcích apod.

Ve všech takových případech klade škola zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.

2) Při pohybových a sportovních činnostech (míčové hry apod.) se účastníci řídí ustanoveními o bezpečnosti obsaženými v pravidlech pro příslušnou pohybovou činnost, danou věkovou skupinu a jejich modifikaci pro dané prostorové podmínky školy a ustanoveními soutěžních řádů daných sportů.

3) Při praktických, sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například náramky, hodinky, náušnice, pearcing, náhrdelníky, prsteny ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa, způsob zajištění předmětů stanoví ředitel ve školním řádu.

4) Žáci používají pracovní oděv nebo cvičební úbor a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít cvičební úbor, pracovní oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

Praktické vyučování a praktická příprava

Odborný výcvik - SŠ, praktický nácvik činností - PVS

1) Při praktickém vyučování a praktické přípravě musí být pracoviště a jeho vybavení, včetně výrobních a pracovních prostředků a zařízení, v nezávadném stavu a musí odpovídat požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Musí být dodržovány předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, hygienické předpisy a jiné právní předpisy (např. upravující dělení tříd na skupiny). Žákům jsou na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek činnosti podle potřeby přidělovány ochranné prostředky.

2) Pokud se praktické vyučování a praktická příprava uskutečňuje u jiné právnické nebo fyzické osoby, musí být ve smlouvě, kterou o tom škola s touto osobou písemně uzavírá, obsažena mimo jiné i ustanovení o opatřeních k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, včetně ochranných opatření, která musí být přijata, poskytování ochranných prostředků, ochranných nápojů, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků apod. Právnická nebo fyzická osoba je povinna zajistit žákům bezpečnost a ochranu zdraví při pracovní činnosti ve stejném rozsahu, jako tomu je u vlastních zaměstnanců, s přihlédnutím k jejich věku, fyzickému a rozumovému rozvoji.

Tělesná výchova

Bezpečnost žáků při tělesné výchově zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu vyučování. Ve výjimečných případech pedagogický pracovník výuku dočasně přeruší a zajistí dozor zletilou osobou, která je plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole. Vydává jasné, přesné a žákům srozumitelné povely a pokyny, kontroluje bezpečnost a funkčnost tělocvičného nářadí a náčiní před zahájením výuky. Přihlíží zejména k fyzické vyspělosti žáků, k jejich věku a předchozím zkušenostem. Při pohybových činnostech v přírodních podmínkách je třeba volit terén a překážky úměrné věku, klimatickým podmínkám, rozumovému a fyzickému vývoji s přihlédnutím ke kvalitě výzbroje a výstroje žáků. K zařazení sportovních odvětví, které nejsou podrobně rozvedeny ve školských vzdělávacích programech, musí mít pedagogický pracovník povolení ředitele školy a dodržovat bezpečnostní pravidla i metodické postupy pro danou věkovou kategorii platné v oblasti školního nebo svazového sportu.

Výuka plavání

Povinnosti učitelů zajišťujících dozor:

a) Bez pedagogického dozoru je žákům přístup do plaveckého areálu zakázán.

b) Zodpovídají za bezpečnost žáků až do nástupu do prostor bazénu, kde děti předají učitelům plavecké školy. Od této chvíle až po nástup při závěru výukové hodiny přebírají veškerou odpovědnost pracovníci plavecké školy (dále jen PŠ). Po nástupu při ukončení hodiny si děti přebírají opět doprovázející učitelé.

c) V průběhu výuky je doprovázející učitel ve cvičebním úboru (plavky, tričko, tepláky) a po celou dobu výuky se nevzdaluje z prostoru bazénu. Dohlíží na děti, které se neúčastní plavecké výuky a na požádání spolupracuje s příslušným učitelem plavání, např. vykonává nad žáky dozor při chvilkové nepřítomnosti učitele plavání, upozorní učitele plavání na skutečnosti, které umožní individuálně přistupovat k žákům a významně mohou ovlivnit kvalitu výuky.

d) Během výuky dohlíží nad žáky odcházející v průběhu hodiny na WC.

e) Je nápomocen při poskytování první pomoci a ošetření drobných poranění. Při eventuálním nutném ošetření v nemocnici zajistí doprovod při přepravě pracovník plavecké školy.

f) Při první lekci vyplní jmenný seznam žáků, ve kterém bude zaznamenávat docházku žáků v jednotlivých vyučovacích hodinách. Zajistí od žáků prohlášení zákonných zástupců žáka o dobrém zdravotním stavu a způsobilosti žáků k plavecké výuce a předá je příslušnému pracovníkovi plavecké školy. Bez tohoto potvrzení se děti nemohou plavecké výuky účastnit. Žáci vyřazení z plavecké výuky musí být ponechány ve škole.

g) V průběhu plavecké výuky zodpovídá za dodržování provozního řádu plaveckého areálu svými žáky.

h) Povinností pedagogického dozoru je zajistit včasný nástup do hodiny, prezutí a uložení obuvi, ukázněný příchod žáků do šaten, zajistit řádné osprchování žáků mýdlem a bez plavek. Musí být oblečen tak, aby mohl provádět kontrolu. Pokud se zjistí znečištění bazénu, budou náklady na přečištění vyžadovány na viníkovi. Po ukončení plaveckého výcviku opět zajistí osprchování žáků a jejich osušení.

i) Pokud se třída z vážných důvodů nemůže dostavit k výuce plavání, je vyučující této třídy povinen oznámit tento fakt na ředitelství školy.

Základní hygienická pravidla

a) V den plavecké výuky se žáci vhodně obléknou, především v zimních měsících (čepice, teplé oblečení,...). Před vstupem do bazénu žáci použijí WC, řádně se umyjí bez plavek

pod sprchou mýdlem. Ve sprchách ani u bazénu nesmí používat hygienické prostředky ve skleněných obalech.

b) Po skončení výuky se žáci opět osprchují, řádně osuší vlasy.

c) Plavání se nedoporučuje nejméně jednu hodinu po jídle. V prostorách bazénu se nesmí jíst.

d) Žáci používají koupací čepice.

Bezpečnostní a hygienické předpisy pro výuku

a) Do plavecké třídy jsou zařazeni všichni zdraví žáci s potvrzením registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.

b) Nemocní žáci nepatří do bazénu. Děti s kožními chorobami (např. opary, plísňe, bradavice) a děti trpící epilepsií se nesmí výuky účastnit.

c) Na plaveckou výuku budou žáci vybaveni igelitovou taškou, ručníkem, plavkami, koupací čepicí a tělovým mýdlem. Do plavecké výuky si neberou cenné předměty, větší obnos peněz, šperky apod. Při náhodném opomenutí tohoto nařízení odevzdají cenné věci po dobu výuky do úschovy doprovázejícímu učiteli.

d) Doprovázející učitelé jsou povinni dohlížet nad žáky, aby nebyl porušován provozní řád plaveckého areálu. Před vstupem do šaten poučí žáky o chování v těchto prostorách:

- použití WC před osprchováním,
- osprchování bez plavek,
- povinné používání koupací čepice,
- uložení potřeb pro plaveckou výuku do igelitových tašek.

e) Po ukončení je důležité řádné osprchování, důkladné osušení těla, uší a prstů u nohou (možnost vzniku plísňových onemocnění).

f) Po umytí ve sprchách přicházejí žáci do prostoru bazénu. Zde si odloží na určené místo igelitové tašky a potřebami pro plaveckou výuku. Doprovázející učitel zajistí vzorný a hlavně rychlý nástup žáků tak, aby přepočítání a předání žáků proběhlo v co nejkratším čase.

g) Pokud potřebuje žák v průběhu výuky použít WC, ohlásí to učiteli PŠ a ten jej uvolní. Na WC jej doprovodí učitel, který dohlíží na jeho bezpečnost.

V průběhu plavecké výuky žák nesmí:

- znečišťovat vodu v bazénu,
- křičet v prostoru bazénu,
- strkat do spolužáků,
- běhat a klouzat se po mokřých dlaždicích,
- svévolně skákat do vody,
- používat potápěčské brýle a plavecké ploutve,

- opustit svoji skupinu a učitele PŠ bez jeho souhlasu,
- používat páru v prostorách sprch
- používat plavecké brýle bez písemného souhlasu rodičů

Článek 15

Koupání

Koupání se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno. Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro koupání, přesně vymezí prostor, kde se žáci mohou pohybovat (plavat) a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se žáků ve skupině. Skupina na jednoho pedagogického pracovníka jsou **maximálně 4 žáci**. Po skončení koupání skupiny žáků a v jeho průběhu pedagogický pracovník kontroluje počet žáků.

Koupání dětí musí být přizpůsobeno počasí, fyzické zdatnosti dětí a jejich plaveckým schopnostem. Děti se mohou koupat jen za dohledu osoby činné při zotavovací akci jako dozor. Dohled může vykonávat jen osoba, která je schopna poskytnout záchranu tonoucímu a je plavec. Koupat se děti smějí nejdříve 1 hodinu po hlavním jídle nebo po intenzivním cvičení.

Článek 16

Lyžařský výcvik

Žáci, kteří se účastní lyžařského výcviku jsou povinni se seznámit s obecnými pravidly bezpečnosti. Jedná se zejména o chování na veřejných komunikacích, dále jsou žáci seznámeni s pravidly požární ochrany, se škodlivostí kouření, se zákazem požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek, jak si počínat při nálezů odložených předmětů apod. Vedoucí lyžařského výcviku je povinen seznámit žáky s denním režimem lyžařského výcvikového kursu. Lyžařský výcvik je součástí vzdělávání. Žáci jsou povinni plnit pokyny vedoucího kursu a dalších pedagogických pracovníků a instruktorů lyžařského výcviku. Účast žáků na stanoveném programu výcviku je povinná. Platí přísný zákaz kouření, požívání alkoholických nápojů a návykových látek. Případný úraz jsou žáci povinni neprodleně hlásit pedagogickému doprovodu. V případě rozdělení žáků do skupin, je povinností žáků toto rozdělení dodržovat, neopouštět a neměnit skupinu bez svolení pedagogického doprovodu. Účastníci kursu jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví.

Lyžařský výcvik je veden pedagogickými pracovníky, kteří odpovídají za činnost instruktorů. Jejich kvalifikaci si ověří ředitel školy. Práci instruktorů řídí vedoucí kursu určený ředitelem školy, který též schvaluje plán výcviku. Vedoucí kursu před odjezdem na lyžařský výcvik upozorní na nutnost seřízení bezpečnostního vázání lyží.

Za řádnou organizační přípravu kurzu odpovídá jeho vedoucí. Zajišťuje vhodný objekt, dopravu, poučení žáků o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Při realizaci kurzu řídí činnost jednotlivých pracovníků, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části kurzu.

Účastníci kurzu jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví, včetně pravidel bezpečného pohybu na sjezdových a běžeckých tratích. U žáků se při lyžařském výcviku na základě zhodnocení rizik je povinné používání lyžařských ochranných přileb na sjezdovkách.

Žáci jsou rozděleni do družstev podle své výkonnosti a zdravotního stavu. Při rozřazení do družstev se nevyžaduje od úplných začátečníků předvedení výkonu, který by byl nad jejich síly, ale zařadí se přímo do družstva. Tato hlediska jsou dodržována i v průběhu výcviku, při výběru místa výcviku, zvláště též na sjezdových tratích a za ztížených podmínek, na zledovatělém povrchu, za snížené viditelnosti a podobně. Družstvo má nejvýše 15 členů, u žáků se zdravotním postižením se počet snižuje vzhledem k charakteru postižení žáků a dalším okolnostem.

Zpravidla třetí den lyžařského kurzu se doporučuje z hlediska zdravotního zařadit odpočinkový půlden s aktivním programem a bez lyžařského nebo snowboardového výcviku.

Výcvik se provádí v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti členů družstva. Zvýšená pozornost se věnuje výběru terénu pro začínající lyžaře, zvláště s bezpečným dojezdem.

Při výletu jedou žáci ve skupině v pravidelných odstupech, které se při snížené viditelnosti zkracují až na dotek. Skupina se řídí pokyny vedoucího přesunu (určuje vedoucí kurzu), který jede v čele. V závěru jede vždy zkušený lyžař. V průběhu akce se pravidelně provádí překontrolování počtu účastníků. Totéž se provádí při jejím zakončení. O trase a časovém plánu výletu musí být informován vedoucí kurzu a odpovědný zástupce ubytovacího zařízení (v případě ubytování).

Při zimních zotavovacích akcích nesmí výcvik nebo jiná soustavná fyzická zátěž dětí přesáhnout 6 hodin denně.

Článek 17

Bruslení

Při bruslení organizovaném školou odpovídá za bezpečnost žáků učitel tělesné výchovy nebo dohled konající pedagog, který posoudí kvalitu plochy a případně i mantinelů. V případě bruslení na přírodním ledu posoudí tloušťku ledu z hlediska nosnosti. Žáci bruslí na kolečkových bruslích používají ochranné prostředky zmírňující následky pádů (kolena, lokty, rukavice přilba).

Vycházka, školní výlet

Žáci účastni vycházky či školního výletu jsou povinni se seznámit s obecnými pravidly bezpečnosti. Jedná se zejména o chování na veřejných komunikacích, dále jsou žáci seznámeni s pravidly požární ochrany, se škodlivostí kouření, se zákazem požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek. Žáci jsou poučeni ve věci chování a vystupování v uvedených společenských situacích (chování v dopravních prostředcích, chování na veřejných komunikacích, společenské stolování, chování na veřejných prostranstvích). Platí přísný zákaz kouření, požívání alkoholických nápojů a návykových látek. Případný úraz jsou žáci povinni neprodleně hlásit pedagogickému doprovodu. V případě rozdělení žáků do skupin, je povinností žáků toto rozdělení dodržovat, neopouštět a neměnit skupinu bez svolení pedagogického doprovodu. Žáci jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví. Žáci jsou povinni plnit pokyny pedagogických pracovníků.

Bezpečnost žáků při soutěžích a přehlídkách

Vysílající školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků po dobu dopravy na soutěže a ze soutěží, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak. V průběhu soutěže zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků organizátor. Po dobu vlastní soutěže přebírá náležitý dohled nad žáky organizátor soutěže. Vyhláší počátek a konec soutěže nebo přehlídky a zajišťuje podmínky pro bezpečnou účast žáků poskytnutím případných ochranných prostředků, náležitým vybavením jiných soutěžních míst a současně přihlídnou k věku, fyzickému a rozumovému rozvoji žáků. U sportovních soutěží, uměleckých soutěží a dalších soutěží, kde to charakter soutěže vyžaduje a je to dáno organizačním řádem, zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků vysílající škola v plném rozsahu.

Exkurze

Exkurze je součástí vzdělávání. Žáci jsou povinni plnit pokyny vedoucího exkurze a dalších pedagogických pracovníků. Účast žáků na stanoveném programu exkurze je povinná. Platí přísný zákaz kouření, požívání alkoholických nápojů a návykových látek. Případný úraz jsou žáci povinni neprodleně hlásit pedagogickému doprovodu. V případě rozdělení žáků do skupin, je povinností žáků toto rozdělení dodržovat, neopouštět a neměnit skupinu bez svolení pedagogického doprovodu. Účastníci exkurzí jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a

ochraně zdraví. Žáci jsou povinni použít předepsané ochranné pomůcky dle pokynů vedoucího exkurze, vyžaduje-li to povaha navštíveného provozu.

Článek 21

Zahraniční výjezdy

Školy odpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví žáků při zahraničních výjezdech, které organizují v rámci vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech. O konkrétních opatřeních a poučení žáků, případně jejich zákonných zástupců, se pořizuje před uskutečněním výjezdu záznam o poučení podepsaný jeho účastníky. Mezi účastníky výjezdu do zahraničí zařadí škola pouze ty žáky, kteří předloží písemný souhlas zákonného zástupce žáka a mají uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu platné na území příslušného státu a pojištění léčebných výloh v zahraničí nebo v případě výjezdu do členského státu Evropské unie mají Evropský průkaz zdravotního pojištění nebo potvrzení tento průkaz nahrazující.

Článek 22

Úrazy žáků a jejich evidence

Úrazem žáků je úraz, který se stal žákům při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Jedná se tedy zejména o úrazy žáků na vycházkách, výletech, zájezdech, putováních, exkurzích, při koupání, při výuce plavání a lyžařském výcviku, sportovních a turistických kurzech, zahraničních výletech, při účasti na soutěžích a přehlídkách.

Úrazem žáků není úraz, který se žákům stane na cestě ze školského zařízení nebo při návratu do něho zpět a při trávení dovolenky mimo školské zařízení.

Vedoucí zaměstnanec školy, jemuž byl úraz žáka hlášen, zajistí, aby byly objektivně zjištěny a případně odstraněny příčiny úrazu.

Článek 23

Odpovědnost za škodu při úrazech žáků

Školy odpovídají v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy žákům za škodu, která jim vznikla v důsledku úrazu. Způsob a rozsah náhrady škody projedná škola se zákonnými zástupci žáka nebo se zletilým žákem.

Článek 24

Sledování úrazovosti žáků

Informace získané při prošetřování jednotlivých úrazů žáků, při sledování celkové školní úrazovosti a rozborů jejich příčin využívají školy, organizace a orgány, v jejichž působnosti je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, k prohloubení preventivní činnosti, a to v anonymizované podobě.

Článek 25

Vydávání medikace a vedení medikačních listů

- 1) Za přípravu medikace stanovenou ošetřujícím lékařem zodpovídá osoba pověřená ředitelem školského zařízení - zdravotní pracovník zařízení.
- 2) Pedagogický pracovník vydává dětem již připravenou medikaci a její vydání potvrdí podpisem do "medikačního listu dítěte". Nenese tímto odpovědnost za již připravené léky.
- 3) V případě pochybností (jiné léky, záměna apod.) pedagogický pracovník léky nevydává a bezodkladně o této skutečnosti informuje zdravotního pracovníka zařízení.

Článek 26

Kontrolní činnost

- 1) Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků kontrolují průběžně vedoucí zaměstnanci školy v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik.
- 2) Pedagogičtí pracovníci kontrolují a vyžadují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jakož i dodržování pokynů žáky.
- 3) Do programu prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou nejméně jednou ročně zahrnuje škola také kontrolu školních dílen, tělocvičny a tělocvičného náradí a náčiní, školního hřiště, školních pozemků i dalších pracovišť školy užívaných žáky, včetně jejich vybavení. Pokud se na ně a na jejich vybavení vztahují zvláštní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, například o

elektrických, plynových, zdvihacích a tlakových zařízení, provádějí se na nich prostřednictvím osob se zvláštní odbornou způsobilostí odborné kontroly a revize ve lhůtách stanovených těmito předpisy. U tělocvičného náradí a ostatního náčiní se kromě jeho běžných kontrol v hodinách tělesné výchovy a v rámci prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provádějí i odborné technické kontroly nejméně jednou za rok, pokud nestanovil výrobce lhůtu kratší. Součástí prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou je rovněž kontrola vybavení školy prostředky pro poskytnutí první pomoci, a to jak z hlediska obsahu, tak i lhůt jejich použitelnosti .

Článek 27

Provozní řády

Provozní řády odborných učeben a dalších pracovišť užívaných žáky včetně jejich vybavení jsou součástí této směrnice v příloze č.1.

Provozní řády jsou vyvěšeny na každém pracovišti.

Článek 28

Zásady poskytování první pomoci

Zásady poskytování první pomoci jsou součástí tohoto dokumentu v příloze č. 2.

Článek 29

Audiovizuální technika

Školské zařízení využívá audiovizuální techniku v areálech VÚ, DDŠ Hostouň v souladu s § 15 zákona č. 109/2002 a to za účelem kontroly okolí budov. Jedná se o venkovní kamerový systém k zajištění bezpečnosti dětí, zaměstnaných osob a svěřeného majetku dle schválení MŠMT č.j. MSMT-39472/2019-1 ze dne 5.12.2019.

Konkrétní rozmístění audiovizuální techniky je v příloze č. 3. této směrnice.

Závěrečná ustanovení

Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vstupuje v platnost k 1.9. 2023. Zároveň se tímto ruší platnost směrnice předchozí.

Směrnice byla projednána a schválena na pedagogické radě 28.8.2023 pod č.j. 86/2023.

Ing. Radek Bošek, MBA
ředitel

Příloha č.1

Provozní řády

Provozní řády se vztahují k oblasti vzdělávání (základní a střední škola) – je zde uváděn pojem „žák“.

Dále pak i pro oblast výchovnou - je zde uváděn pojem „dítě“. Rozumí se tímto i zletilá nezaopatřená osoba.

Pedagogickým pracovníkem se rozumí: učitel, učitel odborného výcviku, vychovatel, asistent pedagoga.

Provozní řád tělocvičny a posilovny

1. Žáci a děti vstupují do prostorů vestibulu tělocvičny, šatny, vlastní tělocvičny a posilovny pouze pod dohledem pedagogického pracovníka.
2. Žáci a děti cvičí v tělocvičně a v posilovně v předepsané obuvi (obuv s podrážkou, jež nešpiní podlahu) a v předepsaném cvičebním úboru, aby se zamezilo možnému úrazu.
3. Žáci a děti vykonávají v tělocvičně a v posilovně pouze úkony a činnosti, které jsou stanovené pedagogickým pracovníkem. Cvičební úkony a činnosti vykonávají tak, aby neohrozili zdraví své i zdraví všech ostatních osob přítomných. Cvičení je zahájeno pokynem pedagogického pracovníka.
4. S tělocvičným nářadím žáci a děti manipulují pouze na pokyn pedagogického pracovníka. Zacházejí s ním šetrně, aby nedošlo k jeho poškození a neohrozili zdraví své i zdraví všech ostatních osob přítomných. Zjištěné závady na nářadí jsou neprodleně hlášeny pedagogickému pracovníkovi. V posilovně činky vrací zpět do stojanů.
5. Žáci a děti vstupují do skladů nářadí pouze se svolením pedagogického pracovníka a jsou zde v jeho přítomnosti.
6. S tělocvičným nářadím se manipuluje tak, aby nedošlo k poškození podlahy v tělocvičně.
7. Poškodí-li žák či dítě úmyslně nebo v nedbalosti tělocvičné nářadí, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná výchovná opatření.
8. Na WC chodí žáci a děti pouze po ohlášení pedagogickému pracovníkovi. Žáci a děti hlásí rovněž návrat z WC.
9. Žák, který je z vyučovací hodiny omluven se řídí pokyny vyučujícího.
10. Každý úraz je žák či dítě povinen neprodleně ohlásit pedagogickému pracovníkovi, který zajistí další náležitosti.
11. Při cvičení a sportovních činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví je zakázáno používat nevhodné ozdobné předměty (prsteny, náramky, hodinky, náušnice, pearcing, ozdobné kroužky apod.)
12. Žáci a děti mají zakázáno do tělocvičny nosit a požívat žvýkačky, jídlo a nápoje.
13. S vypínači osvětlení a větráku manipuluje pouze pedagogický pracovník.
14. Lékárnička je umístěna v kabinetu v kanceláři pedagogických pracovníků.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel Platnost:

1.9. 2022

Provozní řád počítačové učebny

1. Žáci vstupují do počítačové učebny pouze v přítomnosti vyučujícího.
2. Žáci do počítačové učebny nepřinášejí věci, které nesouvisí s výukou. Stejně tak do ní nenosí jídlo, pití a žvýkačky. V učebně je zakázáno jíst a pít.
3. Na začátku každé vyučovací hodiny si každý žák zkontroluje své pracovní místo a případné zjištěné nedostatky či závady ohlásí vyučujícímu.
4. Žáci po celou dobu výuky pracují pouze na základě pokynů vyučujícího.
5. Během výuky je žákům zakázáno jakýmkoliv způsobem manipulovat s počítačem včetně příslušenství.
6. Žák zapíná počítač pouze na pokyn vyučujícího.
7. Je zakázáno zasahovat do elektrické instalace a do počítačů (žák nesmí počítače otvírat, dotýkat se přívodů, kabelů a vypínat přístroj z elektrické sítě).
8. Je zakázáno odpojovat ostatní periferní zařízení.
9. Žáci nesmí při své práci měnit konfiguraci programů v počítačích nainstalovaných. Stejně tak adresářů a souborů.
10. Je zakázáno do počítačové učebny nosit vlastní CD,DVD,USB disky nebo jiná přídatná zařízení bez předchozí konzultace a schválení vyučujícím.
11. Žák nesmí pracovat na řídicím počítači.
12. V případě jakékoliv poruchy či závady na počítači a jeho perifériích je žák povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit vyučujícímu. Žádnou závadu neodstraňuje sám.
13. Poškodí-li žák úmyslně nebo v nedbalosti přístroje v počítačové učebně, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná výchovná opatření.
14. Při práci na internetu žák navštěvuje pouze stránky dle pokynů učitele.
15. Během vlastní práce na počítači žák udržuje na svém pracovišti pořádek a čistotu. Vzhledem k působení elektromagnetického záření je nutná práce minimálně v bezpečné vzdálenosti 50 cm od monitoru.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel Platnost:

1.9. 2022

Provozní řád školní dílny

1. Žáci vstupují do školní dílny pouze v doprovodu vyučujícího.
2. Žákům je do školní dílny zakázáno nosit předměty, které nesouvisí s výukou.
3. Žáci jsou povinni v dílně pracovat v předepsaném pracovním oděvu, v předepsané pevné obuvi, případně při činnostech určených vyučujícím i v pracovních rukavicích.
4. Žáci se převlékají výhradně v šatně. Svě místo i pracovní věci v šatně žák udržuje v pořádku a čistotě.
5. Žáci po celou dobu výuky pracují pouze na základě pokynů vyučujícího.
6. Během vlastní práce v dílně, žáci udržují své pracovní místo v pořádku a čistotě. Po skončení práce své místo uklidí.
7. Je zakázáno z dílny vynášet materiál a nářadí.
8. Při práci s nářadím a nástroji žáci pracují tak, aby neohrozili svojí činností zdraví své a zdraví všech ostatních přítomných.
9. Jakékoliv poranění či úraz jsou žáci povinni neprodleně ohlásit vyučujícímu, který zajistí další náležitosti.
10. Poškodí-li žák úmyslně nebo v nedbalosti nástroje a nářadí v dílně, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná výchovná opatření.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel

Platnost:

1.9. 2022

Provozní řád učebny pracovního vyučování

1. Žáci vstupují do učebny pracovního vyučování pouze v doprovodu vyučujícího.
2. Žákům je do učebny pracovního vyučování zakázáno nosit předměty, které nesouvisí s výukou.
3. Žáci po celou dobu výuky pracují pouze na základě pokynů vyučujícího.
4. Během vlastní práce v učebně pracovního vyučování, žáci udržují své pracovní místo v pořádku a čistotě. Po skončení práce své místo uklidí.
5. V pořádku udržují i potřebný materiál a svěřené pomůcky pro vlastní práci.
6. Při práci žáci pracují tak, aby neohrozili svojí činností zdraví své a zdraví všech ostatních přítomných.
7. Jakékoliv poranění či úraz jsou žáci povinni neprodleně ohlásit vyučujícímu, který zajistí další náležitosti.
8. Poškodí-li žák úmyslně nebo v nedbalosti pomůcky v učebně pracovního vyučování, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná výchovná opatření.
9. Žákům je zakázáno jakýmkoliv způsobem manipulovat s kuchyňským sporákem a zasahovat do elektrické instalace.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel Platnost:

1.9. 2022

Provozní řád sportovního hřiště, dětského hřiště a workout hřiště, florbalového hřiště

1. Žáci a děti vstupují na výše uvedená hřiště pouze v doprovodu pedagogického pracovníka.
2. Žáci a děti cvičící na workout hřišti jsou povinni dodržovat provozní řád workout hřiště, který je umístěn přímo na tomto hřišti. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni se s ním seznámit a poučit žáky a děti s tímto provozním řádem.
3. Žákům a dětem je na hřiště zakázáno nosit předměty, které nesouvisí s výukou nebo neslučují s provozním řádem workout hřiště.
4. Žáci a děti jsou povinni užívat sportovní obuv (bez špuntů, hřebů a podpatků).
5. Žáci a děti po celou dobu výuky a sportovních činností respektují pokyny pedagogického pracovníka.
6. Na výše uvedená hřiště je zakázáno vstupovat při dešti (po dešti), při sněhové pokrývce nebo náledí.
7. Na výše uvedená hřišti je zakázáno odhazovat žvýkačky i jakékoliv jiné odpadky.
8. Platí přísný zákaz takové manipulace s předměty na hřištích, které mají za následek poškození jejich povrchů.
9. Platí přísný zákaz úmyslného a prudkého odrážení míče o pletivo i jeho překopávání přes pletivo.
10. Žáci a děti se chovají tak, aby neohrozili svojí činností zdraví své a zdraví všech ostatních přítomných.
11. Skluzavka na dětském hřišti je omezena hmotností osoby do 50 kg.
12. Jakékoliv poranění či úraz jsou žáci a děti povinni neprodleně ohlásit pedagogickému pracovníkovi, který zajistí další náležitosti.
13. Poškodí-li žák či dítě úmyslně nebo v nedbalosti vybavení hřiště, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná výchovná opatření.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel

Platnost:

1.9. 2022

Provozní řád odborné učebny vaření (cvičná kuchyně)

1. Žáci vstupují do učebny pouze v doprovodu vyučujícího.
2. Žáci jsou vybaveni předepsaným pracovním oděvem a předepsanou protiskluzovou obuví a používají další OOPP dle pokynů vyučujícího.
3. Žákům je do učebny zakázáno nosit předměty, které nesouvisí s výukou.
4. Při praktických činnostech, kdy je zvýšená možnost ohrožení zdraví je zakázáno používat nevhodné ozdobné předměty (prsteny, náramky, hodinky, náušnice, pearcing, ozdobné kroužky apod.)
5. Během výuky je zakázáno opouštět učebnu bez vědomí a povolení vyučujícího.
6. Veškerá elektrická zařízení a kuchyňské spotřebiče obsluhují žáci výhradně pod vedením vyučujícího.
7. Čištění elektrických zařízení a kuchyňských spotřebičů je povoleno pouze po odpojení z elektrické sítě. Elektrické spotřebiče je nutné chránit před vodou a vlhkostí.
8. Průchodové cesty kolem sporáků musí zůstat volné a čisté. Případná rozlitá mastnota na podlaze musí být okamžitě odstraněna.
9. Při práci s noži je žákům zakázáno zabodávání do prkének a podložek, nesmí s nimi pracovat proti sobě a proti osobám blízkým a podávat je zásadně střenkou napřed.
10. Při nošení horkých nádob se musí používat izolační prostředky a rukavice.
11. Používané nářadí a nástroje musí být ostré a mít nepoškozené, pevné rukojeti. Poškozené nářadí a nástroje se ihned vyřadí z provozu.
12. Žáci se chovají tak, aby neohrozili svojí činností zdraví své a zdraví všech ostatních přítomných.
13. Jakékoliv poranění či úraz jsou žáci povinni neprodleně ohlásit vyučujícímu, který zajistí další náležitosti.
14. Poškodí-li žák úmyslně nebo v nedbalosti vybavení odborné učebny vaření, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná výchovná opatření.
15. Připravená jídla se ihned spotřebují.
16. Vyučující odchází z učebny vždy poslední po důsledné kontrole celé učebny.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel

Platnost:

1.9. 2022

Provozní řád školní jídelny

1. Obědy se ve školní jídelně vydávají v době od 11:00 do 13:30.
2. Žáci a děti přicházejí do jídelny s vyučujícím poslední dopolední vyučující hodiny (SŠ). Dohled nad žáky konají učitelé SŠ dle rozpisu na daný školní rok. V ZŠ a VLJ M.Kámen dohled konají sloužící vychovatelé. Žáci a děti vstupují do jídelny po důkladné očištění rukou.
3. Žáci a děti při vstupu do jídelny zasedají k vyhrazeným stolům a vyčkávají na pokyn pedagogická pracovníka konajícího dohled.
4. Při čekání na jídlo zachovávají žáci a děti pravidla slušného chování a při jídle pravidla slušného stolování.
5. Pro hlavní jídlo si žáci a děti odcházejí na pokyn dohlížejího. Zároveň odnesou k určenému místu talíř od polévky, mísu, ve které byla polévka ke stolu přinesena a upotřebený příbor. Příbor se ukládá do určené nádoby – nehází se do ní.
6. Při přenosu jídla se žáci a děti chovají ukázněně, neběhají a neprovádí jiné činnosti, které by mohly způsobit nebezpečí pádu.
7. Jídlo a nápoje se konzumují u stolu zásadně vsedě a nevynášejí se z jídelny.
8. Pedagogický dohled v jídelně sleduje chování žáků a dětí po příchodu do jídelny, při stolování, odnášení stravy a použitého nádobí, včetně příborů. Pedagogický dohled dbá nad bezpečností stravujících se žáků a dětí. Dojde-li k potřísnění podlahy (vylitá polévka, upadnuvší jídlo apod.), učiní dohled nutná opatření, aby nedošlo k uklouznutí procházejících žáků a dětí. Ihned nechá podlahu vytrít a osušit. Při přenosu horké polévky se dbá, aby nedošlo k opaření strávníků.
9. Dojde-li k opaření či jinému poškození zdraví ve školní jídelně, ohlásí pedagogický dohled tuto událost vedoucímu školní jídelny, který poskytne žáku, dítěti první pomoc, provede zápis do příslušné knihy úrazů a oznamuje úraz řediteli školy.
10. Poškodí-li žák, dítě úmyslně nebo v nedbalosti vybavení školní jídelny, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná opatření ve výchově.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel

Platnost:

1.9. 2022

Provozní řád keramické dílny a pece

1. Žáci a děti (dále jen žák) mají přístup do keramické dílny pouze se souhlasem pedagogického pracovníka. Pro práci v keramické dílně jsou vhodně oblečeni.
2. Žák je povinen před začátkem prováděné činnosti zkontrolovat stav pracovního místa a pracovních pomůcek. Veškeré závady a nedostatky, a to i během vyučování, je žák povinen nahlásit pedagogickému pracovníkovi.
3. Žák zachází se zařízením učebny a pomůckami opatrně a šetrně a podle pokynů pedagogického pracovníka. S keramickou hmotou, glazurami nebo barvítka nakládají žáci úsporně, neplýtvají zbytečně materiálem. Materiál (glazury, hlína) musí být neprodyšně uzavřen v určených nádobách a uložen na svém místě.
4. Každý žák je povinen dodržovat základní hygienická pravidla, dbá na čistotu svoji i svého pracovního místa. Každé sebemenší poranění hlásí postižený žák pedagogickému pracovníkovi a ten ji zapíše do Knihy úrazů. V keramické dílně je zakázáno jíst a pít.
5. Elektrické zařízení keramické dílny smí obsluhovat pouze pedagogický pracovník, žáci mají zakázáno samostatně obsluhovat elektrickou vypalovací pec nebo ji otvírat bez jeho souhlasu. Vypalování keramiky smí probíhat pouze v době mimo vyučování (kroužek). Za bezpečnost během vypalování a včasné vypnutí pece odpovídá vyučující nebo pedagogický pracovník, který je vypalováním pověřen a byl seznámen se správnou obsluhou elektrické vypalovací pece.
6. Při práci s glazurami, engobami a barvítka dbají žáci za dohledu pedagogického pracovníka zvýšenou měrou na dodržování hygienických zásad, po práci si ihned umyjí ruce mýdlem, popř. očistí potřísněné části těla a oděvu.
7. Ze školní keramické dílny žáci neodnáší žádné nástroje a nářadí, materiál nebo výrobky bez vědomí a souhlasu pedagogického pracovníka. Při každém odchodu z dílny si každý pečlivě očistí podrážky, aby neroznášel keramickou hlínu po škole.
8. Z místnosti žáci odchází jen se souhlasem pedagogického pracovníka.
9. Poškodí-li žák, dítě úmyslně nebo v nedbalosti vybavení školní jídelny, bude toto považováno za závažný kázeňský přestupek a budou přijata příslušná opatření ve výchově.

Schválil:

Ing. Radek Bošek, MBA - ředitel

Platnost:

1.9. 2022

Zásady poskytování první pomoci

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

- Zabezpečení první pomoci se týká všech stavů ohrožujících zdraví a život.
- Na každém pracovišti je umístěna lékárnička první pomoci, která je vybavena s přihlédnutím k rizikům prováděné činnosti. Za obsah a vybavení odpovídá příslušný vedoucí zaměstnanec.
- Včasně, rozsahem i kvalitou správné poskytnutí první pomoci může pak nejen omezit následky úrazu, ale i zabránit bezprostřednímu ohrožení života.

2. ČINNOSTI, KTERÉ SE NESMÍ PŘI POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI PROVÁDĚT

- Svlékat šaty zraněného (výjimku tvoří poleptání louhy a kyselinami) !
- Vtlačovat obnažené úlomky kostí u otevřených zlomenin do rány!
- Odstraňovat vyčnívající cizí tělesa z ran!
- Násilně měnit polohu zraněného!
- Do ran a na popálená místa sypat prášky s antibiotiky, aplikovat masti nebo polévat rány dezinfekčními roztoky !
- Zjišťovat hloubku ran!
- Ponechat zraněného bez dozoru !

3. POKYNY PRO POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI BEZVĚDOMÍ

Příčiny

Poškození mozku, ztráta krve, nedostatek kyslíku, chemické změny krve či předávkování léky.

Nebezpečí

Hlavním nebezpečím při bezvědomí je uzávěr dýchacích cest, a to jednak zapadnutím ochablého jazyka nebo tím, že postižený nemůže v bezvědomí kašlat a vypudit tím zvratky či cizí těleso z hrdla.

První pomoc

Nejprve zjistěte, zda bezvědomá osoba dýchá. Pokud tomu tak není, zahajte oživování **dýcháním z úst do úst**. Pokud dýchá, ale dýchání je hlučné či chrčivé, přesvědčte se vyšetřením ústní dutiny rukou, zda v hloubi není nějaká překážka. Jakmile nastane normální dýchání, uvolněte těsné šatstvo kolem krku a hrudníku postiženého. Uložte postiženého do **stabilizované polohy**. Podle možností ho podložte pokrývkou a druhou ho přikryjte. Snažte se nenechat pacienta bez dohledu do příchodu lékařské pomoci.

POZOR: následuje-li bezvědomí po pádu či autonehodě a je-li zde možnost poranění páteře, neukládejte postiženého do stabilizované polohy, jediné v případě zvracení. V takovém případě se snažte neohnout páteř postiženého.

Stabilizovaná poloha

ZÁSTAVA DÝCHÁNÍ

Příčiny

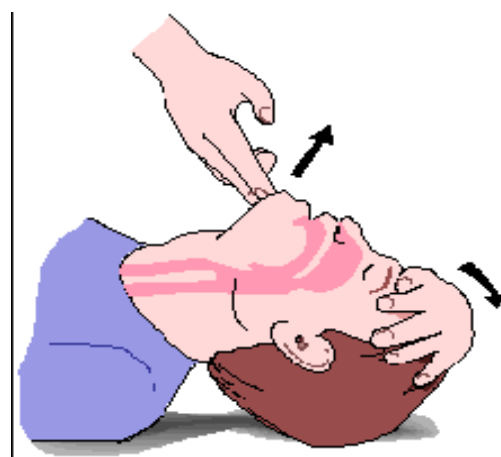
K zástavě dýchání může dojít po pádu, zasažení elektrickým proudem nebo po požití jedu.

První pomoc

Naleznete-li někoho v bezvědomí, a nedýchajícího, musíte se v první řadě pokusit obnovit dýchání dýcháním z úst do úst. To je nutno zahájit před přivoláním lékařské pomoci a před ošetřováním ostatních zranění s výjimkou dušení. Dýchání z úst do úst je možné u dospělých a větších dětí, ale u menších dětí se používá postup popsany dole.

Oživování většího dítěte nebo dospělého

1. Položte postiženého na záda, na tvrdou podložku, podepřete šiji ze zadu rukou a zvráťte hlavu postiženého dozadu. Prstem prozkoumejte ústa a odstraňte případnou překážku, blokující dýchací cesty.
2. Uzavřete nos postiženého sevřením prsty, hluboce se nadechněte a obemkněte svými ústy ústa ošetřovaného. Silně vydechněte 4x do plic křižené osoby.
3. Pokračujte ve vydechování do dýchacích cest postiženého každých 5 vteřin. Po každém vydechnutí oddalte svá ústa od úst postiženého a sledujte unikání vzduchu z plic a pokles stěny hrudní.

KRVÁCENÍ

Krvácení působí vždy skličujícím dojmem, ať je z řezné či jiné rány. Má být ošetřeno okamžitě a klidně. Považujte krvácení za vážné:

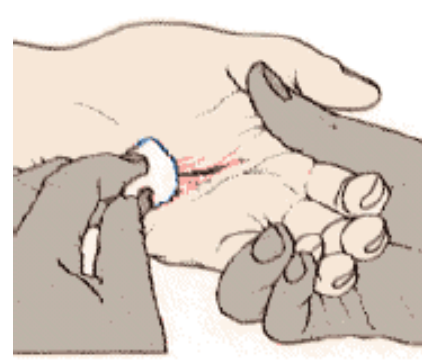
- Když krev silně stříká z rány.
- Když je ztráta odhadem větší než 250 ml (1/4 litru).
- Když krvácení trvá déle než 5 minut.

Těžké krvácení

U malého poranění se krvácení zastavuje samo, během krátké doby. U těžkého poranění odtéká krev tak volně, že se nestačí srážet. Vaším hlavním úkolem je zpomalit tok krve tak, aby se mohla srazit a tak uzavřít poškozené cévy v ráně. Zpomalení krvácení se dosáhne tlakem v místě rány a zdvižením poraněné končetiny nad úroveň srdce. Nesnažte se vymývat ránu vodou či dezinfekčními prostředky. Ihned po poskytnutí první pomoci vyhledejte lékařské ošetření.

Jak stavět silné krvácení

1. Položte postiženého a zvedněte postiženou část těla.
2. Odstraňte lehce přístupná drobná cizí tělesa, jako např. úlomky skla, ale nesnažte se vyjmout zaražená cizí tělesa.
3. Pevně přitlačte na ránu gázový tampon, svírajíce zejíci okraje k sobě. Pokud je v ráně nějaký pevně lpící předmět, netlačíme na něj přímo.
4. Udržujte tlak na ránu tím, že tampon pevně přivázete obinadlem nebo pruhem látky.

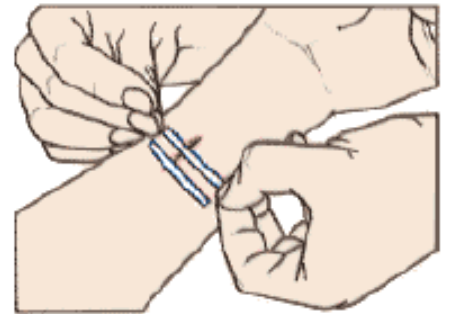

5. Když krev prosakuje obvazem, neodstraňujeme jej, ale přitočíme další tampony a obinadlo tak, aby drželo pevně s původním obvazem.

Drobná poranění a oděrky

Krvácení z drobné ranky pomáhá čistit ránu a většinou se samo zastaví během několika minut. Přitisknutí čistého tamponu na ránu na několik minut pomáhá stavět krvácení. Po zastavení krvácení vyčistíte okraje rány směrem ven opatrnými doteky tamponu. Není nutno čistit střed rány samé.

Drobná poranění a i větší oděrky se hojí nejlépe, nejsou-li zakryta. Každá řezná rána delší 1 cm potřebuje sešítí, aby se zabránilo jizvám. Poradte se s lékařem nebo na úrazovém oddělení, zda rána potřebuje šití, je-li velmi znečištěná nebo se jedná o hlubokou bodnou ránu, např. hřebíkem.

Ošetřování malých řezných ran

Očistěte okraje rány směrem ven. Na každý tah používejte čistý tampon. Namočte tampon do dezinfekčního prostředku, ale nedávejte dezinfekci přímo do rány. Malé řezné rány se hojí nejlépe nezakryté. Pokud okraje zejí, stáhněte je k sobě a přelepte je jedním či dvěma pásky náplasti.

Bodné rány - perforace

Hluboká rána, způsobená znečištěným předmětem, např. rezavým hřebíkem nebo zubem zvířete, nese s sebou velké riziko infekce, jelikož se nečistota zanese hluboko do tkáně a rána krvácí příliš slabě,

aby ji vyplavila. Pokud je hluboké poranění provázeno tupostí, brněním či slabostí v poraněné končetině, mohou být poškozeny nervy či šlachy. Pro všechny hluboké rány jsou tedy na místě antibiotika a protitetanová injekce, pokud není pacient proti tetanu očkován.

ŠOK

Šok je život ohrožující stav, způsobený těžkým úrazem, velkou ztrátou krve, popáleninami, nebo rozsáhlou infekcí. Jeho hlavním rysem je dramatický pokles krevního tlaku. Podezření na šok vyvstává, je-li postižená osoba bledá, zpocená a někdy omámená či zmatená bezprostředně po úrazu. Člověk v šoku vyžaduje rychlou lékařskou pomoc. Nepodávejte jídlo a pítí!

První pomoc

Postiženého v šoku uložte vleže na záda s podloženýma nohama. Uvolněte tísnící šatstvo a přikryjte pacienta, aby byl v teple! Snažte se ho uklidnit.

Protišoková poloha

ÚRAZ ELEKTRICKÝM PROUDEM

Zasažení elektrickým proudem může vést k bezvědomí a zástavě dechu. V místě vniknutí elektrického proudu do těla vznikají hluboké spáleniny. Může být vnitřní poškození. Vždy vyhledejte lékařské ošetření, i když se zdá, že postižený utrpěl jen malé popálení.

První pomoc

Nejprve vypněte proud nebo přerušete kontakt mezi postiženým a elektrickým vodičem. Nesnažte se postiženého sami odtáhnout, neboť byste mohli dostat zásah elektrickým proudem sami. Namísto toho se snažte odstranit vodič nějakým nástrojem, např. dřevěnou násadou smetáku apod. Zjistěte, zda postižený dýchá, pokud ne, zahajte ihned oživování **dýcháním z úst do úst**. Můžete pokračovat až půl hodiny! Jakmile postižený začne sám dýchat, ošetřete popáleniny, uložte jej do stabilizované polohy a zaříd'te lékařské ošetření.

POPÁLENINY

Popáleniny mohou vznikat působením ohně, páry horkých tekutin, elektřiny, žíravin (chemických látek). Při léčení popálenin nejprve odstraňte příčinu, např. vzdalte postiženého od ohně. Postižené místo má být následovně intenzivně chlazeno, např. ponořením do studené vody nebo podržením pod tekoucím kohoutkem. NIKDY nedávejte na popáleninu žádnou mast či krém a nepropichujte zniklé puchýře. Po první pomoci ihned vyhledejte lékařské ošetření, když je zasažena velká část těla, když kůže praská, je zuhelnatělá a postižený má silné bolesti. I malé popáleniny na obličejí či na rukou mohou být příčinou jizev, takže v těchto případech vždy vyhledejte ihned lékařské ošetření.

Menší popáleniny a opařeniny

Popáleniny a opařeniny mohou být léčeny doma v případech, kdy nepostihují hlubší vrstvy kůže a mají malý rozsah, a to i v případech, kdy vznikají puchýře. Spálení sluncem je považováno za takový druh popáleniny. Povrchní popáleniny jsou velmi bolestivé, proto je první pomoc zaměřena především na chlazení postižené části těla. Dle možnosti se popálená část drží pod vodou nebo pod proudem vody z kohoutku po dobu nejméně deseti minut, nebo až bolest ustane. Případné puchýře nepropichujte! Jsou-li v místě, kde mohou být strženy třením šatstva, kryjte je gázovým polštářem a obvazem. Nedávejte na popáleninu žádnou mast, tuk ani krém. Výjimkou je mírná spálenina sluncem, která se může zlepšit heřmánkovou masťou nebo pěnou Panthenol.

První pomoc

1. Odstraňte část oděvu, nasáklou horkým tukem, horkou vodou, nebo chemikáliemi z popáleného místa těla, dříve než pevně přilne k popálenině. Suché spálené zbytky oděvu se z popáleniny neodstraňují.
2. Ponořte popálenou část do studené, nejlépe tekoucí vody nejméně na 10 minut. Je-li rozsah popálení velký, pokryjte je čistým ručníkem nebo prostěradlem, nasáklým studenou vodou.
3. Po ochlazení popáleniny ji přikryjte čistým suchým obvazem. Nepoužívejte vatu ani jiné „chlupaté“ materiály. Pokud vezete postiženého do nemocnice, nepřikládejte žádný obvaz, protože každé snímání obvazu způsobuje další bolest.
4. Popálenou končetinu podložte do výše a postiženému dávejte pít

doušky chladné vody, je-li při vědomí.

OTRAVY

Chemické jedy (včetně domácích čistících prostředků, parafinu, petroleje, leštidel a barev)

1. Je-li postižený při vědomí, dejte mu vypít sklenici vody naráz.
2. **NESNAŽTE SE** vyvolat zvracení! Pokud postižený zvrací sám, podržte mu hlavu v předklonu tak, aby nemohl vdechnout chemikálie ze zvratků.
3. Když postižený ztrácí vědomí, uložte jej do stabilizované polohy; přestává-li dýchat, zahajte oživování **dýcháním z úst do úst**.
4. Přivolejte lékařskou pomoc co nejdříve.

PRVNÍ POMOC PŘI OTRAVĚ OXIDEM UHELNATÝM

Při záchraně postiženého ze zamořeného prostoru zajistíme svoji vlastní bezpečnost!

Postiženého co nejrychleji vyneseme ze zamořeného prostředí. Pokud je postižený v bezvědomí, uložíme jej na záda na tvrdou podložku. Bezvědomí bezprostředně ohrožuje život. Musíme co nejrychleji zajistit dostatečné dýchání, zprůchodnění dýchacích cest (umělé dýchání nebo dýchání, spojené s nepřímou masáží srdce).

Zprůchodnění dýchacích cest:

- Zakloníme postiženému hlavu, povytáhneme jazyk, předsuneme dolní čelist.
- Pokud postižený nezačne dýchat, ihned zahájíme umělé dýchání!
- Postiženého vždy převezeme do nemocnice, a to i v případě lehčí otravy, kdy je postižený při vědomí.

LÉKY, ALKOHOL, JEDOVATÉ ROSTLINY A PLODY

1. Je-li postižený při vědomí, můžete se pokusit vyvolat zvracení.
2. V bezvědomí nepodávejte nic ústy! Položte postiženého do **stabilizované polohy**, při zástavě dechu provádějte dýchání z úst do úst.
3. Přivolejte co nejdříve lékařskou pomoc!

JAK VYVOLAT ZVRACENÍ

Nikdy se o to nesnažte u osoby v bezvědomí! Rovněž ne tam, kde došlo k polknutí chemikálií, jako je petrolej, parafin nebo čistící prostředky. Nesnažte se vyvolat zvracení podáním slané vody či strkáním prstu do krku. V ostatních případech se může použít 15 ml (3 čajové lžičky) pecacuanhového sirupu, zapít dvěma sklenicemi vody. Pokud tento postup nevede ke zvracení během 20 minut, může se ještě jednou opakovat. Jakmile postižený začne zvracet, držte mu hlavu skloněnou dolů, aby nedošlo k dušení či vdechnutí zvratků.

PORANĚNÍ KOSTÍ – ZLOMENINY

Všechny zlomeniny vyžadují šetrné zacházení a pečlivé ošetření, abychom poraněnému nezpůsobili nešetrnou manipulací poranění okolních tkání a orgánů (svalů, cév a nervů).

Příznaky

- deformace končetiny
- u otevřených zlomenin - úlomky kostí
- nepřírozená pohyblivost

- bolestivost
- otok, krevní výron

První pomoc

1. Základním pravidlem je dokonalá fixace = znehybnění zlomené kosti - zamezíte tak dalším komplikacím (krvácení) a výrazně omezíte bolestivost.
2. Znehybnit musíte kloub vždy nad a pod zlomeninou.
3. Při ošetřování otevřené zlomeniny dbejte na sterilitu - přikládejte proto vždy na ránu sterilní krycí
4. obvaz.
5. Ošetřit můžete i improvizovaně - dolní končetiny pevným svázáním k sobě, fixovat přikrývkou,
6. přiložením obalené hůlky nebo větve, pomocí oděvu apod.
7. Znehybnění zlomenin na horní končetině pomocí šátků a pomocí dlah

PORANĚNÍ KLOUBŮ

První pomoc

1. Poraněný kloub chlaďte, tím zmírníte otok a bolest.
2. Znehybněte kloub v poloze, ve které je nastaven.
3. Nikdy se nesnažte kloub napravit!

POKOUSÁNÍ A BODNUTÍ HMYZEM

Zvířecí kousnutí

Při pokousání psem, kočkou či koněm vyhledejte lékařské ošetření, jelikož většina těchto ran je infikována a musí být rychle ošetřena. Bývá zapotřebí protitetanová injekce u neočkovaných osob, popřípadě stehy. Při pokousání neznámým zvířetem je nutné vyhledat lékařské ošetření, může být zapotřebí očkování proti vzteklině.

Hadí uštknutí

Jediný jedovatý had u nás je zmijs. Ve většině případů není její uštknutí nebezpečné. Může být však nebezpečné malému dítěti. Dojde-li k uštknutí zmijí, omyjte okolí rány, podejte paralen k úlevě bolesti a pokud se jedná o dítě, udržte je v klidu. Vyhledejte lékařskou pomoc.

Hmyzí kousnutí a bodnutí

Kousnutí a bodnutí běžného hmyzu, např. komárů, způsobuje místní svědění, zarudnutí a otok. Při bodnutí včelou nebo sršněm se pokuste nejprve odstranit žihadlo z rány čistým nehtem nebo špičkou nože. Dejte pozor na známky anafylaktického šoku.

Anafylaktický šok

Vzácně může být jedinec hypersensitivní na určitý typ kousnutí či bodnutí hmyzu, většinou když byl již dříve kousnut či bodnut. Při opakovaném postižení tímto druhem hmyzu se může objevit těžká alergická reakce, známá jako anafylaktický šok. Z příznaků jsou to dechové obtíže (jako příznak zúžení dýchacích cest) a další příznaky **šoku**. Při těchto příznacích bezprostředně po kousnutí či bodnutí hmyzem volejte rychlou lékařskou pomoc.

Ortostatický šok

poškození zdraví jako následek nepřírozené polohy těla po pádu osoby do závěsu (Osobní ochranný pracovní prostředek proti pádu z výšky nebo do hloubky) Osobu ze závěsu co

nejrychleji vyprostit, uvolnit ošacení, tím zajistit dostatečnou volnost pro dýchání a krevní oběh,
zavolat rychlou lékařskou pomoc

Crush syndrom

Násilí a tlak hlavně na měkké části (např. při zasypání) které působí na plochu těla. Největšímu tlaku jsou vystaveny svaly a vzniklému poškození říkáme syndrom ze stlačení (odborně crush syndrom). Jedná se o rozsáhlou odúmrt' svalové tkáně v důsledku jejího déletrvajícího stlačení. Omezení průtoku krve ve zhmožděné svalové tkáni má za následek její postupné odumírání. Postižený člověk může v důsledku toho zemřít.

Vždy zavolat rychlou lékařskou pomoc

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

RYCHLÁ LÉKAŘSKÁ POMOC (ZÁCHRANKA)	155
POLICIE ČR	158
HASIČI	150
MEZINÁRODNÍ LINKA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ	112

Audiovizuální technika

